

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδi... Δρ. v. 3.
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » 3.50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

TIMATAI

Δευτέρων 20
261—Γραφείον δδ. Έρμου—261

Αἰτήσεις πρὸς ἑγγραφὴν συνδρομητῶν, μὴ οὐρο-
δενόμεναι ὑπὸ τοῦ τιμῆματος τῆς συνδρομῆς, εἰσὶ
ἀπαράδεκτοι.

ΙΕΡΟΤΗΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΩΣ

Εξοχος "Αγγλος πολυτικος λέγεται ὅτι κατενόησε
τὴν ἀγιότητα τῆς ὑποσχέσεως ἐκ περιέργου μαθῆματος τὸ ὄποιον ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παῖς ὡν.
Εὐρισκόμενος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ διὰ τὰς ἑορτὰς, καὶ περιδιαβάζων μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ, οὗτος ἔδειξεν εἰς αὐτὸν τοῖχον ὃν ἐπεκόπει νὰ κομιμνήσῃ.
«Ω, λέγει ὁ παῖς, πολὺ ἐπεβύμουν νὰ ἴδω τοῖχον καταρριπτόμενον.» «Ναι τέκνον μου θὰ ἴδης», εἶπεν ὁ πατέρ. Τὸ πρᾶγμα δύμας διέφυγε τῆς μνήμης του, καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ παιδὸς πολλῶν διορθώσεων γενομένων, ἐρρίψθη καὶ ὁ τοῖχος καὶ νέος ἐκτίσθη εἰς τὴν θέσιν του. Οταν δὲ παῖς ἐπανῆλθεν οἴκαδε καὶ τὸν εἶδε, εἶπεν: «Πάτερ, μοὶ ὑποσχέθης νὰ ἴδω τὸν τοῖχον ἐκεῖνον κατεδαφίζομενον.» Άμεσως δὲ πατέρ οὐνομάτηθη τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ πολὺ ἐλυπήθη σκεφθεὶς ὅτι ἐφάνη ἄφροντις εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του. «Τέκνον μου, εἶπεν, ἔχεις δίκαιον. Υπεσχέθην, καὶ ὠφειλον νὰ μὴ λησμονήσω. Εἶναι τώρα λίαν ἀργά νὰ πράξω ἀκριβῶς ἐκεῖνο τὸ ὄποιον εἶπον ὅτι θὰ πράξω, ὅλας ἡθελεῖς νὰ ἴδης τοῖχον κρητινίζομενον καὶ θὰ τὸν ἴδης.» Διέταξε τότε τοὺς κτίστας νὰ καταρρίψωσι καὶ οἰκοδομήσωσι τὸν νέον τοῖχον, ὅπως δύον τὸ δυνατόν ἐγγύτερον ἢ ὑπόσχεσίς του ἐκπληρωθῇ. «Ἐδαπάνησα εἰκοσι λίρας», εἶπεν εἰς φίλον του σκώπτοντά αὐτόν, «ἄλλα, προσέθηκε, καὶ ἀν ἐκατόν τὸν δαπανήσει θὰ τὸ ἔθεωρουν εὐθηγόν μέσον νὰ ἐντυπώσω ἐπὶ τῆς διανοίας τοῦ παιδὸς μου ἐφόσον. Καὶ τὴν σημαντικότητα τὴν ὄποιαν ἀνθρωπος ἔντιμος δόφειλει νὰ ἀποδιδῃ εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του.

Η ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΑΙΣΙΝ ΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ

Διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων τῆς
φυσικῆς ιστορίας.

(Γρ. Ε. Α. ΚΕΧΑΓΙΑ.)

(Συνέχεια, καὶ τέλος ἵδε προηγούμενον φύλλον).

ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΦΥΤΟΥ τίνος, κομίζοντος ὅλιγα τινὰ ἀπλά φύλλα καὶ ἀνθη̄ οἶον ὁ κρῆνος, καθιστᾶ ἀντιληπτὴν τὴν αἰτίαν τῆς συγκλίσεως τῶν διαφόρων μερῶν, ώς ἐκ τοῦ βάρους αὐτῶν πρὸς δὲ καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ ὀπτικοῦ φαινομένου, καθ' ἣν τὰ διπισθενεῖ κείμενα φύλλα. ἔνεκα τῆς ἐπιπροσθήσεως τῶν ἐμπροσθίων καθίστανται ἀόρατα. Είνε δὲ διδακτικώτατον καὶ ἐπαγγγότατον δὲ πατήρ ν' ἀγη τὸν χειμῶνα τὸν παῖδα εἰς τὴν φύσιν, ἵνα τὰ κατὰ τὸ θέρος παρατηρηθέντα φυλλοφοροῦντα δένδρα ἡδη̄ γομνὰ ἐκ τῆς πλοκῆς τῶν κλάδων ἢ. διακρίνῃ, κατ' οίκον ἰχνογραφῶν αὐτῶν τὸν σκελετόν. Εάν δύμας δὲ πατήρ δὲν κέκτηται τὴν ικανότητα νὰ καθοδηγῇ τὸν παῖδα εἰς τὴν ἰχνογράφησιν τῶν χαρακτηριστικῶν μερῶν τοῦ σκελετοῦ καὶ τοῦ φυλλώματος τῶν διαφόρων δένδρων, τούλαχιστον δὲ παρορμᾶ τὸ παῖδα τῶν σχημάτων τούτων διὰ τῆς ἀμέσου αἰσθήσεως ἀκριβῶς ν' ἀντιληφθῇ. Διέτι η ἀκριβῆς ἀντιληψίς εἶνε ὁ κύριος μοχλὸς κατὰ τὰς καλλιτεχνικὰς μελέτας, δὲς οἱ φίλοι τοῦ καλοῦ ποιῶνται.

Η δὲ ἀντιληψίς τοῦ τοπίου μεταβαίνει εἰς παράστασιν, οἷον εἰκὼν, ἐν τῷ παιδικῷ νῷ, ώς καὶ ἐν τῇ νῷ τοῦ πρὸς πολιτισμὸν δργῶντος λαοῦ, δψέ. Πλεῖστοι δὲ παῖδες ὡς καὶ τῶν ἀνηλίκων οὐκ ὀλίγοι ἐφιστῶσι μετ' ἐνδιαφέροντος τὴν προσοχὴν αὐτῶν, παρατηροῦντες τοπιογραφικὴν τινὰ εἰκόνα, μόνον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἢ ζώων καὶ οἰκιών, οὓς δὲ καλλιτεχνης ἔθεσεν ἐκεῖ πρὸς διακόσμησιν καὶ ἐνοποίησιν τῶν μερῶν τῆς εἰκόνος αὐτοῦ. Θεον, ἀν οἱ περίπατοι τελῶνται, ως ἀνωτέρω περιέγραψα, δὲ παῖς τοσοῦτον μορφοῦται, ὥστε καὶ ἐάν δὲν ἀποδῇ ζωγράφος, ἐν τῇ περιχώρᾳ δύμας

τῆς πατρόδος αὐτοῦ, χωρὶς νὰ μεταβαίνῃ πάντοτε ἐπὶ τῶν λεγομένων ὠραιώρ σημειώρ, πανταχοῦ ἀντλεῖ θείαν καὶ ἀγίαν ἡδονήν· καὶ ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς μεμονωμένοις ἀτραποῖς μόνος Θείαν, ἀπολαύει ἡρέμου χαρᾶς, ἣς ὁ μέγας τῶν ἀνθρώπων σωρὸς ἀτυχῶς στερεῖται. Πλὴν ὅμως τῶν παρατηρήσεων ἐπὶ τῶν δένδρων, ὃν φυσικῷ τῷ λόγῳ τὸ κρεμα τοῦ κορμοῦ καὶ τοῦ φυλλώματος αὐτῶν ἀνάγκη νὰ μὴ παρορᾶται, δέον καὶ τὸ σχῆμα τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἑδάφους νὰ παρατηρῆται. Τὸ πρὸς τὸν ὄριζοντα ὁμαλῶς ἀνυψούμενον ἔδαφος, ἢ σκιερὰ χαράδρα μετά τῶν φοβερῶν αὐτῆς κλιτών, ἢ κοιλὰς μετά τῶν ὁρεινῶν παραπετασμάτων, ὃ ὑπὸ βρύων καὶ λειχήνῶν κοσμούμενος βράχος, αἱ ὄφρουώδεις γραμμαὶ τῶν ρύάκων εἰσὶ σχῆματα, ὃν, ἐὰν ἢ ἵχνογράφησις τυχὸν παραμελῆται, ἢ ἀκριβῆς ὅμως παρατηρησίς καὶ εἰδικὴ τις ἐπ' αὐτῶν ἐρμηνεία δέον νὰ τελῆται.

Τὸν δὲ Θεμελιώδην προοπτικὸν κανόνα καθιστᾶ ἀντιληπτὸν, ὅτι μερικρυσμένα ἀντικείμενα φαίνονται τῷ ὄφθαλμῷ τοῦ παρατηρητοῦ μικρότερα ἢ τὰ ίσους γένθι πλήσιον, ἐν μὲν τῷ δωματίῳ ἢ τράπεζα, ἃς οἱ ὀπίσθιοι πόδες φαίνονται βραχύτεροι τῶν ἐμπροσθίων· ἐν δὲ τῇ φύσει ἢ δενδροστοιχίᾳ, καθ' ἣν τὰ δένδρα φαίνονται ἐπὶ τέλους οἰον ἔνοιμενα καὶ πολὺ κατὰ τὸ μέγεθος μικρότερα τῶν πλησίον τοῦ παρατηρητοῦ κειμένων. Λαμβάνων δὲ ὁ πατὴρ ἀνὰ χειράς του τοπιογραφικὴν τινὰ εἰκόνα, καθοδηγεῖ τὸν παιδία γὰρ παρατηρῆσθαι, ὅτι κατὰ τινὰ ἀνάλογον πρὸς τὸν ἐν λόγῳ νόμον ἐπισυμβαίνει ὀπτικὴ ἀπάτη, καθ' ἣν τὸ ὄπισθεν ἑτέρου τινὸς ἀντικείμενου κειμένου φαίνεται οἰον βαθύτερον. Μετὰ δὲ ταῦτα διεγείρει ὁ πατὴρ τὴν προσοχὴν τοῦ παιδός ἐπὶ τῶν σκιῶν, ἃς τὰ σκεύη καὶ ἐπιπλα τοῦ δωματίου· αἱ οὐκίαι, τὰ δένδρα, τὰ ὄρη καὶ τὰ νέφη ἐπιρρόπτουσι, παρορμῶν αὐτὸν πρὸς ἴχνογράφησιν ἀπλῶν σωμάτων σκιαγραφικῶς· εἴτα δὲ εἰς παραστάσιν σωμάτων μετὰ χρωμάτων. Τὰς διαφόρους δὲ ἀποχρώσεις λαμβάνει ἐκ τῆς φύσεως· οἰον δένδρων, ἀνθέων *τ.λ.* Δέον ὅμως ὁ παῖς καὶ τῆς ἀερίου προοπτικῆς νὰ ἔχῃ ἔνοιαν των, ἢν πορίζεται ἐκ παρατηρήσεων τοῦ αὐτοῦ χρώματος κατὰ διαφόρους ἀποστάσεις· οἰον τὸ χρῶμα τῆς ἐπιφανείας τῆς λίμνης ὑπὸ εὔδιον καὶ ὑπὸ νεφελώδη οὐρανού· τὸ κυανοῦν ἢ φαιδὸν χρῶμα μακρὰν κειμένων διατῶν ὑπὸ αἰθρίου ἢ ὁμιχλώδην ὄριζοντα.

Αφοῦ δέ δὲ πᾶς τῆς Θεᾶς τῆς μαγευτικῆς πανσελήνου ἀπόλαυσθ, οὐ πατήρ πρὸς ἀντίθεσιν ἐν σκοτεινῷ δωματίῳ φλέγων οἰνόπνευμα, περιέχον διάλυσιν μαγειρικοῦ ἄλατος, παρακευάζει οὕτω ταρταρώδη φωτισμόν.

Ο ζωντος παιδιος ουδεμιδες δειται παρορμησεως ως προς τον χρωματισμον λιθογραφημένων μικρών τοπιών, ινά ούτω χρησιμοποιηση τας προσκτηθείσας γνώσεις αυτού εκ του κασιου των χρωμάτων. Έαν δε ο πατήρ δύνηται καλλιν τινα να πορισθη τοπιογραφικήν εικόνα, δέον τω ούτω παρασκευασμένω παιδι φαιδράν να παρασχη διδασκαλίας ώραν. Μετριας ομως η κακης εικόνος προτίμητα η εγχώμοις φύσις.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι εὐάριθμοι εἰσὶν οἱ γονεῖς, οἵτινες κέκτηνται τὴν ἴκανότητα τὰ τέκνα τῶν να διδάξωσι τοπιογραφικὰς εἰκόνας ἐκ τῆς φύσεως ν' ἀντιγράψωσι, χρωματίζοντες ταύτας, ἥδε μηχανικὴ ἀπομίμησις τῶν λιθογραφημένων τοπίων. Ισως μᾶλλον βλέπετε, ως οὐδεμίαν ἀφορμὴν εἰς εὐχερεῖς τινας ρωπογραφίας παρέχουστα. Πάντες δέ μως οἱ γονεῖς δύνανται να δάδηγάσι τοὺς παῖδας αὐτῶν τὴν ὡραίαν φύσιν διὰ τῆς κηπουρικῆς ν' ἀπομιμῶνται. Ἀφοῦ δὲ κατορθώσῃ ὁ παῖς πάσας τὰς τεχνικὰς ἔργασίας ἐκ φυσικῶν ἀντικειμένων νὰ ἐπιτηδεύηται· οἷον νὰ κατασκευάξῃ ἀλυσσον ἢ ἀνθέων, νὰ συνθέτῃ στέφανον ἢ. ως λυσιτελές μέσον μορφωτικὸν τοῦ πνεύματος τοῦ καλοῦ διὰ τὸν παῖδα συνιστᾶται ὁ καταρτισμὸς μικροῦ τινος τεχνικοῦ κτηπαρίου. Αὕτη δὲ ἡ ἐνασχόλησις εἶναι τῷ παιδὶ λίαν τερπνή, διότι πάντες σχεδὸν οἱ φυσικοὶ παῖδες ἀσμένιως ἐνασχολοῦνται εἰς αὐτήν. Νεώτεροι δὲ παῖδες λυ-

σιτελέστατον είνε νά πλάττωσιν έξ αρμου δρη και
κοιλάδας, κοσμούντες ταύτα μετά κλαδών και ζω-
ποιούντες αύτά διὰ φυλλώματος ἦν. Ηρεσβύτεροι δὲ
παῖδες καταρτίζουσιν ἐν τῷ κήπῳ τῆς οἰκίας κηπά-
ριον, ἐν ᾧ πᾶν μεγαλοπρεπὲς τῆς περιχώρου μέταφυ-
τεύουσιν. Ὁριμώτεροι δὲ κόραι κατασκευάζουσιν ἐπὶ^{τού} δίσκου τῆς ἀνθοφόρου τραπέζης τῆς αἰθούσης χει-
μερινόν τι κηπάριον ἐκ βρύσαν, λειχηνῶν, ἐφ' ὃν ἐπιθέ-
τουσι ψυχάς και ἔτερα παρόμοια ζῶα. Τοιαῦτα δὲ
παιγνιώδη κηπουρικὰ ἀπομιμήματα τῆς ωραίας φύ-
σεως ὑπὸ φιλοκάλων γονέων ἐπιβλεπόμενα καὶ ἐν-
τοχύμενα συντελοῦσιν ἀσυγκρίτως πλέον πρὸς ἀνάπτυ-
ξιν τοῦ αἰσθήματος τοῦ καλοῦ ἢ ἡ συχνὴ, ἀλλ' ἀσκο-
πος ἀπομίησις ψυχῶν καὶ ἀφιλοκάλων τοπιογραφι-
κῶν ὑποδειγμάτων.

Ἐπαγωγότατον καὶ διδακτικώτατον θελεν ἀποθῆταις παισίν, ἐάν οἱ γονεῖς δι' ἐμβριθῶν παρατηρήσεων ἐπὶ καλῶν τοπιογραφικῶν εἰκόνων κατεδείξουν αὐτός, δέ το διαλλιτέχνημα δὲν εἶνε δουλική τις τῆς φύσεως ἀπομίμησις (πλάνη, εἰς ἣν οἱ ἀπαίδευτοι περιπέπτουσιν). Ἰσως ηδύνατο μετά τίνος ἐπιτυχίας νὰ κατορθωθῇ τοῦτο, ἐάν ἡ μήτηρ, ἀναλύουσα τῷ παιδὶ νεώτερὸν τινα ποιητὴν, ἐπειράτο νὰ καταστῆῃ αὐτῷ ἀντιληπτὸν, πῶς εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ καλλιτέχνου ἐσωπτρίζεται ἡ φύσις καὶ οὕτω αὕτη μεταβάλλεται εἰς δὲν ἔμψυχον. Θερμῶς δὲ συνιστῶ τοῖς γονεῦσι νὰ ἀπαγορεύωσιν αὐτηρῶς τὰ τέκνα αὐτῶν τὴν ἀγάγνωσιν

μωρῶν καὶ παιδαριώδων ποιημάτων, δάιμονας οὐ μελανόπιδας νύμφας ἔξυμνούντων, ἄτινα εἰς κενὰς αἰσθηματολογίας καὶ ρευματικούς παρέχουσιν ἀφορμήν. Πλὴν δὲ τούτου καθιστώσιν αὐτοὺς δύστρόπους, νοσοδῶς εὔερθίστους, ἀπομακρύνοντα αὐτοὺς τῆς πραγματικότητος, βίπτουσιν εἰς τὸν ῥωμαντισμόν. Ἀλλὰ καὶ ὁ ὑγιαίνεχων τὸν γοῦν καὶ τὴν καρδίαν παῖς δὲν ἀρέσκεται εἰς τοῦτο, ἀντλῶν θέσταν ἡδονὴν ἐν τῇ θέᾳ ἀφελοῦς, δροσερᾶς καὶ χαριέσσῃς φύσεως. Τοιαῦτα δὲ θυτικὰ ποιήματα ἐκληροδότησεν ἡμᾶς ὁ ἀείμνηστος καὶ μέγας τῆς νεότητος εὐεργέτης ποιητὴς κ. Τανταλίδης, ἦν τὴν εἰσαγωγὴν γενικῶς ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς δημοτι-

κοῖς σχολείοις εὑχεται ἵ καρδία παντὸς ἀληθοῦς "Ελληνος, ἐφ ϕ δέον καὶ θεοντι αὐτῷ ν' ἀποδιθῇ ὁ στέφανος τῆς ἑθνικῆς εὐγνωμοσύνης.

Οθεν δύναται ή ἔρευνα ή σκόπιμος τῆς φύσεως νὸ^ν
αἰσθημα τοῦ καλλοῦ παρὰ τῷ ἀπρολήπτῳ παιδὶ νὰ
μορφώσῃ. Ἡ δὲ μελέτη αὕτη τῆς φύσεως δὲν εἶναι
φοβίος νὰ μεταβάλῃ τοὺς παιδίας εἰς φυσιοδίφας, οὔτε
ζωγράφους ή ποιητάς ἀλλ᾽ ἐξαιρόυσα τὸ ὑγιές καὶ ὄλ-
βιον πνεῦμα αὐτῶν, παρορμᾶ ἀυτοὺς, ἐφόσον τὸ κάλ-
λος ἐν τῷ πραγματικῷ διατρανοῦται κόπιω, ἐκ καρ-
δίας νὰ λατρεύωσιν αὐτό, τὸ τέλειον καὶ ἐν τῷ ἀφα-
νεῖ ἐξιχνιάζοντες. Τὴν δὲ νοσώδη τρυφὴν τοῦ ἰδαισμοῦ
ἀποκρούουσα, εἰς εὔχαριν τινα καὶ δροσερὰν ἀγει πραγ-
ματικότητα. Τοιοῦντον δὲ ἀφελές καὶ εὔχαρι αἰσθη-
μα, ὅπερ δικαιάτερον τὸν περίπατον τοῦ ἐνήλικος ἐπα-
γωγὴν καὶ τερπνὸν καθιστᾶ, δὲν εἶναι ἄρα γε πολύτι-
μον δώρομα;

*Οδηγοί λέξεις περὶ τῆς δυνάμεως τῆς θεικῆς
τοῦ παιδὸς μορφώσεως τῶν μαθημάτων
τῆς φυσικῆς ιστορίας.*

"Ηθελεν ὅντως εἰσθαι ἡ κακίστη σύστασις τῶν μα-
θημάτων τῆς φυσικῆς ιστορίας, ἐάν τις ὡς σκοπὸν αὐ-
τῶν ἔθετο, τὸ δέ τι δί' ἐμβριθῶν ἐνασχολήσεων ἐκ τῆς
φαστώνης καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς πλάνης τὸν ἀνθρώπουν ἀ-
πομακρύνουσι: διότι ὁ τοιοῦτος σκοπὸς εἴνε ἀρνητικός.
Μήπως τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ δὲν στοχάζονται καὶ αἱ ἐν
τοῖς σωφρονιστηρίοις ἀσχολίαι;

Οτι ή ἔρευνα τῆς φύσεως διεγέρει ἐν ἡμῖν τὴν συνείδησιν ὑπάρχεις ἀνατέρου τινὸς Ὀρτοῦ, διότε τὰ ἐν ἰδιοτελείᾳ ζῶντα καὶ μετ' ἄλλήλων διαμαχόμενα οἷςκῶς κατώτερα ὄντα, ὡς μονάς ὑπερέσιν τῆς πολλα- πλότητος, ἵσταμενον διακυβερνᾷ, οὐδεμιᾶς δεῖται ἀ- ναπτύξεως, διότι πάντες οἱ ἀνθρώποι οὐρανοῦντι περὶ τούτου.

„Οτι διώμας ή απόροληπτος ἔρευνα τὰς φύσεως ὑπενθυμίζουσα τὸν ἀνθρώπον τὰ πίστα αὐτοῦ καθηκοντα, διεγειρει ἐν αὐτῷ τὴν πρὸς τελειωποίσιν ὅρειν, «οὐδέποτε ἡθάνθη», λέγει ὁ συγγραφεὺς, επιγκυνητικῶτερον ή ὅτε μετὰ τοῦ τριετοῦ μήνου μεν περιπατῶν, ἤκουσα τὸν παιδα νὰ λέγῃ σιωπῆλες καὶ μετὸ κατανῆσεως, ἀτενίζων πίτυν τινά.» Θέλω καὶ ἐγὼ νὰ γίνω φρόνιμος».

ΤΑ ΟΡΩΔΟΓΙΑ

Το ώρολόγιον τὸ ὄποιον ἐν τῇ ἐνεστώσῃ ἐποχῇ θεωρεῖται ἀναπόδευκτον ἐν τε τῇ οἰκίᾳ καὶ ἐν τῷ θηλακίῳ, λίαν προσφάτως ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ιστορίαν τοῦ κόσμου, ἐφευρέθη.

Οι ἄρχαῖοι ἐσύνεθίζουν νὰ μετρῶσι τὴν πρόσδοσην τοῦ χρόνου διὰ τῆς κινήσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων, καὶ διὰ τῆς σκιᾶς τοῦ ἡλίου ἐπὶ δίσκου, ἐφ' οὗ ἦσαν γεγραμμένα σημεῖα διεικύνοντα τὸ μῆκος τοῦ χρόνου. Ο δίσκος οὗτος εἶναι καὶ σήμερον ἐν χρίσει, καὶ ὁ ἡλιος;

ἐν τῷ ἀληθεῖ αὐτοῦ μεσημβρίᾳ, εὑρηται ἐν τῷ συ-
στήματι τούτῳ ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ. Οἱ Ἰνδοὶ τῆς
Βαρσίου Ἀμερικῆς ἐπροσδιώριζον τὸν χρόνον αὐτῶν καὶ
τὴν ἡλικίαν, ἢ ἀλλο τι γέγονός, διὰ τοσούτων σελη-
ῶν, τοσούτων χειμῶν, καὶ φύλλων πιπεράντων ἀπό-
τῶν δένδρων, ὅληγάτερος χρόνος ἦτο τοσούτοις ἡλιοῖς ἢ
ἡμέραις ἐν τισι σελήναις. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῆς
μετρήσεως τοῦ χρόνου, γηραιός Ἰνδός ἡδύνατο νὰ ει-
πῃ πόσας ἡμέρας, μῆνας καὶ ἔτη ἔζησεν.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἡλίου, οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο ἐργαλεῖον τι παλούμενον κλεψύδραν, ἀγγείον περιέχον ὑδωρ φευγον βραδέως διὰ μικρᾶς ὁπῆς ἐν ἵσαις ποστήσιν ἐν ἵσις χρόνοις. Ἐπιπλέον σῶμα ἐν ἀγγείῳ ἐν ᾧ τὸ ὑδωρ ἐτίθετο ἐδείκνυε τὸν χρόνον διὰ τῆς ἀνυψώσεως του εἰς τινας ἀριθμοὺς ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ἀγγείου. Οἱ Ῥωμαῖοι εἰσῆκαγον τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Πομπηίου, ἐξ Ἑλλάδος, ἔβδομηκοντα ἔτη πρὸ Χριστοῦ, τὸ μετεχειρίζοντο δὲ πρὸς καταμέτρησιν τοῦ μήκους τῶν λόγων ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ Γερουσίᾳ.

“Η χρῆσις τῆς εἰς προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου ἄμμου
ἥτον ἀρχαία ἐφεύρεσις, ἡς ἐγένετο χρῆσις ἐν Αἰγύπτῳ
πρὸ Χριστοῦ. Τὸ εὐθυνόν καὶ κατάλληλον ἐργαλεῖον
τούτῳ, μέχρι τῆς ἐνεστώσης ἐποχῆς κατήλθε, καὶ γί-
νεται χρῆσις αὐτοῦ πρὸς τινὰς σκοποὺς ἀπαιτοῦντας
τὴν συχνὴν καταμέτρησιν βραχέως χρόνου ὡς π. Χ.
3 λεπτῶν τῆς ὥος ποδὸς Βασίλιου ὡῶν.

Ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ μεγάλου μαθηματικοῦ Ἀρχιμήδους, 250 ἔτη πρὸ Χριστοῦ, οἱ τροχοὶ ἐτίθεντο εἰς κίνησιν δί' ἑλατηρίων καὶ βαρῶν ὅπως μεταδίδωσιν ἀπονέντας κίνησιν ἐν ἴσοις χρόνοις. Ἐκ πῆς κινητηρίου ταύτης δυναμεως πρῶτον προηλθε τὸ ὠρολόγιον τοῦ τοιχοῦ τοῦ ὁποίου ἐγένετο χρῆσις ἐν Εὐρώπῃ ἀπὸ τῆς ἄνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ὁποίου ὠφείλετο τοῖς Σαρακηνοῖς.

‘Ωρολόγιον κτυπούν τὰς ὥρας ἵτο γνωστὸν ἀπὸ τοῦ
1321. Ἐκ τῶν μεγάλων δημασίων ὡρολογίων προῆλθον
τὰ μικρά οἰκογενειακά ὡρολόγια παντὸς εἰδούς
καὶ μεγέθους. Ωρολόγια τοίχου διαφόρου κινήσεως κα-
τεσκευάζοντο ἐξίσου ἐπιτηδείως καὶ περιπλόκως ὡς ἐν
τῷ ἐνεστῷ τι χρόνῳ.

Αναφέρεται δι τι ώρολγια θηλακίου έγένοντο ἐν Νουρμεβέργη ἀπό τοῦ ἔτους 1477, ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν ὑπάρχει καὶ βεβαιότης. Ὑπῆρχεν ἐν ώρολγιον ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ Sir Ashton Lever φέρον χρονολογίαν 1541. Ἐρῖκος Η'. δοτις ἀπέθανε τῷ 1547, εἶχεν ἐν ώρολγιον. Ἡ Θρίξ ἐφημάσθη εἰς τὸ ώρολγιον πρὸς κανονισμὸν τοῦ χρόνου ὑπὸ τοῦ Δρος Hook τῷ 1658. Ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων σταθεραὶ βελτιώσεις ἐγένοντο ἕωσου τὸ ωρολόγιον ἀκριβῶς δεικνύει τὴν ὥραν.

*Ἐπὶ πολλὰ ἔτη πᾶσαι αἱ βελτιώσεις ἐγένοντο ἐν
Ἀγγλίᾳ καὶ εἰσήχθησαν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, νῦν δὲ τὸ
πλειστὸν τῆς ἑργασίας γίνεται διὰ μυχανισμοῦ.*

**Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΙ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ
ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ**

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ο ΙΒ', δι βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας ἐνυμφεύθη τὴν ἀρτίων ἀποδανοῦσαν βασίλισσαν τὸν ἀπελθόντα φεβρουάριον. Ὁ βασιλεὺς ἐν ἥλικι εἶχος ἐνὸς ἑτῶν, εἶναι υἱὸς τῆς Ἰσαβέλλας Β'. τῆς ἐξωθείσης τῆς Ἰσπανίας, σύζυγος τῆς ὁποίας ἦν ὁ δὸν Φραγκίσκος de Bourbon τῆς ἀρχαίας ἰσπανικῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, γυμφεύθεις αὐτὴν τῷ 1846. Ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς, ἡ Ἰνφάντα Λουΐζα, ἐνυμφεύθη συγχρόνως τὸν Δοῦκα τοῦ Μονπανσί, νεώτερον υἱὸν τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Φιλίππου, ἀναμφιβολώς πρὸς τὸν σκοπὸν ἔαν ὁ γάμος τῆς βασιλίσσης Ἰσαβέλλας ἀποδειχθῇ ἀπαισχύνα περιέλθῃ τὸ στέμμα τῆς Ἰσπανίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐγγόνου του.

Ἡ προσδοκία δὲν ἐπετελέσθη ἀκριβῶς· ἀλλὰ μία ἐγγονὴ τοῦ ἀποθανόντος βασιλέως τῶν Γάλλων, ὡς βλέπομεν, ἤλθε νὰ συμμερισθῇ τὸν ἰσπανικὸν θρόνον μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς βασιλίσσης Ἰσαβέλλας, ἀλλὰ καὶ αὕτη δὲν ἀπήλαυσεν ἐπὶ πολὺ τῆς δόξης ταύτης. Ἡ νεαρὰ βασίλισσα Μαρία, ή *Marcodes*, ὡς οἱ Ἰσπανοὶ τὴν ἀπεκάλουν, ἀπέθανεν ἐν ἥλικι εἴκοσι ἑτῶν.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας

ΜΙΑ ΉΡΑ ΠΟΔΥ ΑΡΓΑ

ΗΜΕΡΑΝ τινὰ νεοελώδη ἤκατα τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ χειμῶνος ἐκάθητο πάρα τὴν καίουσαν ἐστίαν γραίδετις ἢτις ἐφαίνετο μᾶλλον προβεβηκύια ἢ δσω πράγματι ἢτο. Λευκαὶ τρίχες ἐκάλυπτον τὴν κεφαλήν της αἱ κακοπάθειαι εἶχον ῥυτιδώσει τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ οἱ ὄφθαλμοι τῆς εἶχον ἐξασθενήσει τοσούτῳ, ὥστε, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ κάμη λεπτήν τινα ἐργασίαν, εἶχεν ἀνάγκην διόπτρων. Άι ἡμέραι αὔτινες εἶχον προξενή-

τει εἰς αὐτὴν τὴν θλίψιν εἶχον ἥδη παρέλθεις πρὸ ἑτῶν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ πρόσωπόν της ἐδείκνυε τὴν γαλλίνην ἐκείνην, ἢτις παρατηρεῖται εἰς ἀρχαίους στρατιώτας πολλὰ ἐν τῷ βίῳ τῶν ὑποστάντας καὶ ἀρκετὴν ὀσφραθέντας πυρίτιδα. Ἐν τῷ μεταξὺ νεαρά τις καὶ εὐτραφῆς γυνὴ, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ δωμάτιον, εἶπε. «Νομίζω καλὸν νὰ δώσω πρὸς πλύσιμον καὶ ταύτας τὰς δύο σινδόνας, ἀν καὶ εἶναι καθαραι εἰσέτι, ἀλλ' ομως ἀς πλυνθῶσι ς αὐται μετὰ τῶν λοιπῶν ἐνδυμάτων.

— Καὶ διατί νὰ πλυνθῶσιν, ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει ανάγκη; ἀπάντησε φιλοφρόνως ἡ γραίδη.

— Αὔριον ἔχομεν πολὺ μικρὰν πλūσιν, ἡ δὲ Σωσάνη θὰ τελειώσει ταύτην κατὰ τὰς δύο ὥρας μετὰ μεσημέριαν· ἢ ἐν τούτοις πρέπει νὰ τῇ πληρώσω ὅλον τὸ ἡμερομίσθιον ὡς ἔαγειρατο ὅλην τὴν ἡμέραν.

— Καὶ θὰ ἡτούσι χρήματα τοῦτο, ἀγαπητὴ Μαρία; εἶπεν ἡ γραίδη. Φαντάσθητι ἔαν ἡσοῦ ὑπογρεωμένη ὡς ἡ Σωσάνη νὰ ἔργαζησαι ἐξ ὀλοκλήρους ἡμέρας τῆς ἑδομάδος ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας εἰς τὴν σκάφην ἵνα κερδήσῃς τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, μίαν δὲ ἡμέραν ἡθελες κατορθώσει νὰ περιτάσῃς τὴν ἐργασίαν σου ἐνωρίτερα, πόσην χαράν ἡθελες αἰσθανθῆ τότε! Ὁ πό-

σαι φροντίδες περιμένουν τὴν πτωχὴν ταύτην γυναικαὶ δταν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν της. Θές πάλιν τὰς σινδόνας ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ κάθησε πλησίον μου· θὰ σοὶ διηγηθῶ τὶ ὑπέφερε πτωχὴ τις πλύντρια, διότι ἐπεράτωσε τὸ ἔργον της τόσον ἀργά σσον σὲ θέλεις νὰ τελεώσῃ ἡ πτωχὴ Σωσάνη.

Οὐδέποτε νεόνυμφος ὑπῆρξε εὐτυχεστέρα τῆς Ἰδας Ρ. «Ο βίος αὐτῆς ἔρρεε εὐδαίμων διότι ὁ μνηστήρ της ἦτο ἐπίσης ὥραιος δσον καλὸς ὡς καὶ καλὸς δσον καὶ ικανὸς εἰς τὸ ἔργον του. Ὁ γάμος ἀτελέσθη ἐν σύν-

χίαις, ὡς ἐπίσης ἐν εὐτυχίαις παρῆλθον τὰ ἐπόμενα δέκα ἔτη. Οἱ εὐτυχεῖς σύζυγοι ἐκάθητο εἰς ὥραιαν τινὰ οἰκίαν καθωραῖομένην ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος· ἀφατος δὲ ἡτο ἡ χαρὰ ὅτε παρὰ τὴν κλίνην ἐτέθη λίκνον φέρον μίον, διότι ἡτο τὸ ἐντελές ἀπεικόνισμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ πολυτιμότερος θησαυρός τῶν συζύγων.

Εύτυχία δύως καὶ ἕλος εἶναι δύο εὐθραυστά πράγματα, οὕτω μετὰ δεκαετῆ συνεχῆ εὐδαιμονίαν ἐπῆλθον κατὰ τῶν συζύγων σκληραι ἡμέραι. Κατὰ σειρὰν ὀλόκληρον δυστυχημάτων ἀπώλεσαν τὰ πάντα, πλὴν τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν ἀγάπης, καὶ τοῦ τέκνου των ἀτιναζόμενον αὐτοῖς. Δὲν ἀπώλεσαν δύως καὶ τὴν γενναιότητα ἀλλ' ἀνεγάρησαν εἰς μακρυνὴν χώραν ἵνα καὶ ἔκει πάλινέπιδιωξαστύχην, ἢτις πράγματι μετὰ πολὺν μόχθουν καὶ ἐπίπονον ἐργασίαν ἐφράντετο ὑπομειδιώσας αὐτοῖς. Ἡ κατάστασίς των ἐβελτιώθη ἐπαισθητῶς τὴν δὲ ταλαιπωρίαν των ἡράκτων διαδέχηται ἀνετος δποσοῦν καὶ χαρίεις βίος, ὅτε νέος ἐχθρὸς ἐπῆλθεν ὑπὸ τὴν μορφὴν πολυχρονίου ἀσθενείας, ἢτις ἔρριψε τὸν σύζυγον ἐπὶ τῆς κλίνης κρατήσασα αὐτὸν ἐκεῖ ὀλοκλήρους

μῆνας. Σωματικαὶ καὶ ηθικαὶ ἀλγηθόνες ἐβασάνιζον τὸν πάσχοντα, ταχέως δὲ εἰδὸν ἐμαυτοὺς ἐστρημένους τροφῆς καὶ φαρμάκων. Ἡ γυνὴ ἐπάλλασεν δσον ἡδύνατο, προσπαθοῦσα πάντοτε ὑπὸλαβάνη της, ὅτε δὲ οὐδεὶς πόρος τῇ ἐμενε πλέον, ἡρχισεν, ἐκείνη ἢτις κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου της ἐφόρει ἐνδύματα ἐκ μετάξης, νὰ πλύνῃ, καὶ μὲ πληγωμένας χειρας μόλις νὰ κερδίσῃ τὸν ἄρτον δι' ἔχετην τὸν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον της. Ἐπὶ ὀλόκληρον δρμαὶ χειμῶνα ἤγειρετο ἀνὰ πάσαν πρωΐαν, πρὶν ἔτι

φανῇ ἡ ἡμέρα, καὶ ἀνεζήτει εἰς τὸ σκότος διὰ τοῦ ψύχους καὶ τῆς χιόνος, τὴν πρὸς τὰ ψυχρὰ πλυσταρεῖα τῶν πελατῶν αὐτῆς ἄγουσαν ὅδὸν, τρέμουσα δὲ ἐκ τοῦ ψύχους ἥπλωνεν ἐν ὑπαιθρῷ τὰ ὑγρὰ ἐνδύματα, πεπηγότα ἥδη εἰς τοὺς δακτύλους της. Ἄμα δὲ ἡ ἐσπέρα ἐφθανεν ἐπέστρεψε κάθυργος καὶ τρέμουσα, φέρουσα καὶ τὴν μικρὰν ἀντιμεσθίαν τὴν δόπιαν μετά τοσούτου κόπου ἐκέρδησεν, εἰς τὴν οἰκίαν της, τὴν δόπιαν συνήθως εὑρίσκει σκοτεινὴ καὶ ψυχρὰν, διότι ὁ ἐκ τῆς ἀσθενείας καταβεβλημένος σύζυγος της δὲν ἀδύνατο ν' ἀνάψῃ οὐχὶ μόνον πυρ ἀλλ' οὐδὲ φῶς. Πολλάκις ἐπέστρεψεν εἰς τὸ οἰκόν της σχεδὸν τροχάδην, διότι ὁ φόβος μήπως βραδύνῃ ἐτάχυνε τὰ βραματά της. Ἐπὶ ἔξ οὖτας ἐδομάδας μόνον ἀνὰ πάσαν Κυριακὴν ἔβλεπε τὸν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον της τὴν ἡμέραν, τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας εἰς τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῆς λυχνίας.

Σκοτεινὴ τιὰ πρωΐαν τοῦ χειμῶνος ἡτοίμασεν ὁ δύστηνος γυνὴ ὡς συνήθως τὸ πρόγευμα καὶ ἐτακτοποίησε τὰ πάντα πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως της. Ὅτε δὲ ἐτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ ἤγειρεν δούλης εὑρίσκει τὴν βεβαρυμένην κεφαλὴν του, καὶ εἶπε μετὰ σιγαλῆς φωνῆς. — Ιδα, μεγάλως θὰ μὲ πόναρισταις εἶναι σήμερον ἐπέστρεψες οἰκαδε πρὶν νυκτώσει.

— Θὰ κάμω τὰ ἀδύνατα δυνὰ νὰ ἔλθω, ἀπάντησεν ἡ γυνὴ μετὰ τρεμούστης φωνῆς, διότι προηοδάνθη ἀπευκταῖον τι· ὁ σύζυγος αὐτῆς ἐφαίνετο λίαν ἐξηνημένος καὶ καταβεβλημένος.

— Αἰσθάνεσαι σεαυτὸν χειρότερα; ἤρωτησεν αὐτη.

— Οὐχὶ τοῦτο πλὴν θέλω νὰ μίαν φοράν ἀκόμη τὸ πρόσωπόν σου ἐν πλήρει ἡμέρᾳ διότι δὲν δύναμαι νὰ περιμείνω μέχρι τῆς Κυριακῆς.

— Πάσον εὐχαρίστως θήσεις μείνη ἡ "Ιδα μέχρις οὐ-

MARIA βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας.

ἀνατείλη ὁ χειμερινὸς ἥλιος· δὲν ἡδύνατο ὅμως· διότι θὰ ἐστερεῖτο τοῦ ἡμερομισθίου, διὸ ἔπειτε νὰ πορευθῇ εἰς τὸ ἐπίκονον ἔργον της· Μετὰ δακρύων ὅθεν ἐγκατέλειψε τοὺς οἰκείους της.

Ἄρικομένη εἰς τὸ πλυντήριον ἐνὸς τῶν πελατῶν της, μετὰ χαρᾶς εἶδεν ὅτι τὰ πρὸς πλύσιν ἀνδύματα δὲν ἔσαν πολλά. Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ πόθος νὰ ἴδῃ τὸν ἀσθενῆ σύζυγον ἀδιπλασίασε τὰς δυνάμεις της, εἰς τὴν μίλιν δὲ ὥραν καὶ πέντε λεπτὰ μετὰ μεσημέριαν ἡ πλωσεν εἰς τὸ σχοινίον τὸ τελευταῖον ἐκ τῶν πλυθέντων ἀνδυμάτων, καθαρώτερον τῆς γινόντος. Μόλις δὲ Ἱδα ἡτομάζετο νὰ γύσῃ τὸ ὄδωρο ἥλθεν ἡ οἰκοδέσποινα φέρουσα ρύο σινδόνας καὶ λέγουσα: «Ἐπειδὴ εἴχετε τόσην μικράν πλύσιν σήμερον δύνασθε νὰ πλύνητε καὶ αὐτὰς τὰς δύο σινδόνας!»

Βαθὺν στεναγμὸν ἔξεφερον τὰ γείλη τῆς πλυντρίας καὶ ἐπανήρχεσε τὴν ἐργασίαν της. Ἡτο τρεῖς ώραι καὶ ἡμίσεια δὲ τὴν ἡδυνήθη νὰ ἐπιστρέψῃ οἴκαδε. Μία ώρα πολὺ ἀργά!

Οτις δὲ Ἱδα είσινθεν εἰς τὸ δωμάτιον· εὗρε τὸν σύζυγον αὐτῆς ἑτοιμοθάνατον, μόλις ἔχοντα δυνάμεις ὅπως τραυλίσῃ, τὰ ἔξης, εἰς τὴν ἀπαργύριτον σύζυγόν του. «Ἀχ! Ἱδα, δὲν ἡδυ—νάμην πλέον νὰ περιμένω τὴν ἐπιστροφήν σου.» Ταχέως δὲ εἰτα ἐπεγύθη ὁ θάνατος εἰς τοὺς ὄφθαλμούς του. Ἐπὶ μίαν ὥραν ἀνεπανέτο ἡ κεφαλὴ τοῦ θαυμακοντος ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς πιστῆς σύζυγον του, τῆς ὄποιας ἡ καρδία ἐβαράλγει, τέλος δὲ ὁ πάσχων εὗρε τὴν αἰώνιαν ἀνάπauσιν.

— Μαρία, ἔξικολούθει μετὰ δακρύων ἡ γραία, ἔσο καλὴ μετὰ τῆς πλυντρίας σου· προσπάθησε νὰ ἀνακουφίζῃς τὴν καθημερινὴν ἐργασίαν, καὶ οὐχὶ νὰ τὴν ἐπιβαρύνῃς· σκέφθητι δὲ, διτε, οὐδεμίᾳ μήτηρ ἔχουσα τέκνα πορεύεται καθ' ἐκάστην νὰ πλύνῃ, ἐὰν δὲ πενία δὲν ἀναγκάζει αὐτὴν πρὸς τοῦτο.

Καὶ ἡ Σωσάνη μας δὲν ἦτο πάντοτε πλύντρια· ἐδοκίμασε καλλιτέρας ἡμέρας ἀλλ' ὑπέστη ἥδη καὶ πικρὰς δοκιμασίας.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἥλθεν ἡ Σωσάνη ἦτις πράγματι ἐπεράτωσε τὴν πλύσιν ἀμα παρῆλθεν ἡ μεσημέρια.

· Η Κυρία Μαρία μῆτε· Σωσάνη σήμερον ἐπεράτωσε ταχέως τὴν πλύσιν σας.

— Δόξα τῷ Θεῷ ὃπου ἐτελείωσα. Μετὰ τὸ τέλος τῆς πλύσεως βαρὺς λίθος ἀνεσπικάθη ἀπὸ τῆς καρδίας μου· Ἐφορούμην μήτως ὥρειλον νὰ ἐργασθῶ μέχρι τῆς ἐσπέρας, ἐν φέτη παρουσίᾳ μέντοι εἶναι τόσον ἀναγκαῖα εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Μήπως εἶνε τις ἀσθενής; ἡράτησεν ἡ γραία θεία.

Μετὰ δακρύων ἀπάντησεν ἡ πλύντρια.—«Ἄχ σήμερον ἀφῆκα τὸ μικρότερόν μου τέκνον ἡμιθανές, δὲν πιστεύω δὲ νὰ ζῆται αὔριον· διότι μόλις εἶλαι γνωστὴ ἡ ἀσθενεία του· ἀφῆκα δὲ μόνον ἐννεαετές παιδίον τοῦ δυστυχοῦς τούτου τέκνου μου.»

Μετὰ τὰς λέξεις ταῦτας λαβοῦσα τὴν ἀντιμισθίαν τῆς ἐργασίας, χάριν τῆς ὄποιας τοσοῦτον ἐκοπίσκεν,

ἔδραμε πρὸς τὴν ὁδυντράν κατοικίαν της. Κατὰ βῆμα σχεδὸν τὴν παρηκολούθει ἡ γυνὴ· παρὰ τῇ ὅποιᾳ πρὸ ὀλίγου ἐπλυνε, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς γραίας θείας της, ἀμφότεραι εἰσελθοῦσαι εῦρον τὴν Σωσάνην καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς τε καὶ τοῦ συζύγου αὐτῆς μεθύσου. Τὸ πνέον τὰ λοίσθια τέκνον ἀνεγνώρισε τὴν μιτέρα του. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ἔξεπνευσε.

Ταχέως ἔλαβον τὸ λείψανον παρὰ τῆς δυστύχους μητρὸς, περιετύλιξαν αὐτὸν ἐντὸς λευκοτάτου σαβάνου καὶ ἐφρόντισαν διὰ πάντα, οὕτως ὡστε ἡ μήτηρ νὰ δυνηθῇ ἀνέτως νὰ κλαύσῃ τὸ τέκνον αὐτῆς, ὅπως οἱ πτωχοί δὲν δύνανται πάντοτε νὰ πράττωσι.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των δὲ νέα γυνὴ εἶπε πρὸς τὴν θείαν της. «Ο Θεός θὰ σοι ἀνταποδώσῃ τὸν μισθὸν τῆς ἀγαθοεργείας, ἢν πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν Σωσάνην ἔπειρες.» Εάν δὲ ησο σὺ, θὰ ἦτο πλέον πολὺ ἀργά, ἐγὼ δὲ θὰ ἥμην ἡ αἰτία. Πρὸ πάντων θέλω χαράζει, ἐν ὅσῳ ὑπάρχω, ἐν τῇ καρδίᾳ μου πᾶν δὲτι σήμερον μοι συνέβη. Πλὴν ἀγαπητὴ θεία ἡ διπήγυσης δὲν χθὲς μοι διηγήθη εἶναι ἀληθής καὶ πραγματική;

— Μαρία, ἀπεκρίθη ἡ θεία, εἶναι ὄντως ἀληθής· ἡ ἀληθεία δὲ αὐτῆς, ἐλεύκανε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου· τὰ δὲ πολλὰ δάκρυα ἀπέρ ἔχουσα ἐξησθένησαν τοὺς ὄφθαλμούς μου πρὶν εἰσέλθω εἰς τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας μου. «Ωστε μὴ θαυμάζεις ἐὰν συμπονῶ τὰς δυστυχείας πλυντρίας.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΕΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΖΩΑ.

ΚΕΦ. ΚΗ'. — ΟΡΑΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΚΑΛΥΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

ΜΕΓΑΛΗ ὑπάρχει ποικιλία ἐπὶ τοῦ καλύμματος τῶν ἐντόμων· ή ποικιλία τῶν χρωμάτων εἶναι μεγίστη, καὶ ἐν πολλοῖς ἔχουσι φαεινὴν λαμπρότητα. Τινὰ τῶν ἐλαχίστων ἐντόμων, τὰ ὄποια πλεῖστοι οὐδέποτε παρατηροῦσιν, εἰσὶν ὠραιότατα διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρατηρούμενα· περὶ αὐτῶν συμβαίνει τὸ αὐτὸν ὡς καὶ περὶ τῶν ἐλαχίστων ἀνθέων. Δὲν γινώσκομεν πόσον ὠραιότης ὑπάρχει περὶ ζώων ἐν τοῖς μικροῖς πράγμασι τὰ ὄποια δὲν θαυμάσειν ἐὰν μὴ λάθωμεν τὸ μικροσκόπιον καὶ τὰ παρατηρήσωμεν.

Αἱ χρυσαλλίδες εἶναι τὰ ὠραιότερα τῶν ἐντόμων· σχεδὸν πάσα ποικιλία χρωμάτων φαίνεται ἐν αὐτοῖς, καὶ πολλάκις πολλὰ χρώματα φαίνονται ὅμοια, ὠραιότατα διευθέτημένα. Δὲν δύνασθε νὰ λάθητε ἰδέαν τινα περὶ τῆς μεγάλης ποικιλίας τῆς καλλονῆς των ἐὰν μὴ ἴδητε αὐτὰ τεταγμένα ἐν συλλογῇ ἐντὸς μουσείου.

Πολλάκις ἔθαυμάσσετε τὸ καλλονὸς διαφόρων ὀστράκων. Ταῦτα εἶναι τὰ καλύμματα τῶν ζώων διαγόντων ζρεπον ἐγ αὐτοῖς βίον. Λαμπρότατα εἶναι πολλάκις τὰ χρώματα τὰ ἐντὸς τῶν καλύμματων τούτων, ἐνίστε δὲ καὶ τὰ ἐκτός· ἔτι δὲ καὶ ὅταν τὸ ἐκτός δὲν εἶναι διόλου καλὸν ὅπόταν λάθωμεν τὸ ὀστρακον ἐκ τοῦ ὄρθιον· ἡ κεφαλὴ κιτρίνη τὰ μακρὰ ἀπαλὰ πτερά τὸ

ἔξωτερικὸν ἐπίδερμα δὲ ὁξέως, καὶ διὰ τῆς τρίψεως, παρουσιάζει ἡμίν ωραία χρώματα· ἔτι δὲ καὶ τὸ ὀστρακον ὃ λαβάντες ἐν διαφόροις αὐτοῦ μέρεσιν εὑρίσκομεν διάφορα στρώματα διατάξοντα χρωμάτων.

Τὸ ὠραιότης τῶν καλυμμάτων τούτων εἶναι ἀχροντος τοῖς ἐν αὐτοῖς οἰκούσι ζώαις· δὲν ἔχουσιν ὄρθια λοιπόν· ήταν τὰ ἰδωσιν πρὸς ποιὸν λαϊκὸν ἐγένοντα σκοπός· χάριν ἡμῶν· Ο δημιουργὸς ἀπλόνει ωραία πράγματα ἔτι καὶ ἐν τῷ πιθμέντην τῆς θαλάσσης δι' ἡμᾶς· Εάν τὰ καλύμματα ἡ αἰ οἰκίαι, ὡς δυνάμεια νὰ τὰς ὀνομάσωμεν, πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς οἰκούμενων ζώων, ἡσαν τοσοῦτον ἀπλά ὡς τὰ τοῦ ὀστρειδίου, θὰ ἦσαν τοσοῦτον ὠφέλιμα καὶ ἀναπαυτικά ὡς εἰσὶ καὶ τὰ διὰ κομφῶν χρωμάτων πεποικιλμένα· Οσον ἀφορᾷ εἰς αὐτὰ τὸ καλός πρὸς οὐδὲν λογίζεται· ἀλλ' οἱ ἀνθρώποι συνάγουσι τὰ ὀστρακα, καὶ ἐνῷ θαυμάζουσιν αὐτὰ βλέπουσι συνάμα ἐν τῇ ὠραιότητι τὴν ὄποιαν ὁ δημιουργὸς ἐπιδιψίεις τοῖς βάθεστη τῆς θαλάσσης τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀπειρούς αὐτοῦ ἀγαθότητος.

Τὸ ποικίλα τῆς ὠραιότητος ἐν τοῖς καλύμμασι τῶν πτηνῶν εἶναι μεγίστη· Τὰ ποικίλα χρώματα εἰσὶ διευθέτημένα ἐν τοῖς πτεροῖς αὐτῶν ἐν πάσι· ποικιλία, εἰσὶ δὲ πάσαι αἱ σκιαὶ τῶν χρωμάτων, ἀπὸ τοῦ στιλπνοτέρου μέγερος τοῦ λεπτοτέρου.

Συνίθιστας δὲ μεγίστη ποικιλία ἐν τοῖς πτεροῖς τῶν πτηνῶν εἶναι ἐν τοῖς λεπτοῖς καὶ ἀπαλοῖς πτεροῖς τοῦ στήθους.

Ο ταῦς ἔχει μεγάλην πτερῶν ἔκθεσιν, φαίνεται μάλιστα ὑπερηφανεύομενος διὰ τοῦ ὅταν ἀπλόνει τὴν οὐράν του ὡς ρίπιδιον. Οἱ υπερηφανοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλειστον ἔχουσι τὸ δυσάρεστον ἐν αὐτοῖς, αὐτῶν δὲ συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ταῦς ἡ φωνὴ του εἶναι τοσοῦτον τραχεῖα ὥστε οὐδεὶς τὴν θέλει νὰ φάνη τὰς ἀκοὰς του.

Τὰ παραδείσια πτηνὰ εἶναι λίαν ὠραῖα· εἰσὶ διάφορα εἰδὴ ἐξ αὐτῶν. Τὰ κοινότερον εἶδος εἶναι τὸ ἐνταῦθα παριστώμενον. Τὸ μέγιστον μέρος τοῦ σώματος αὐ-

τοῖοια βλέπετε τοσοῦτον ἀφθονα περὶ τὴν οὐράν εἰσὶν ἀνοικούντος κιτρίνου χρώματος. Τὸ κομψόν τοῦ πτηνῶν φροντίζει πολὺ νὰ ἀποπλύνῃ τὸν ἐλάχιστον ρύπον ἐπὶ τοῦ πτελώματος αὐτοῦ καὶ ὅποταν κάθηται ἐπὶ κλάδου δένδρου πάντοτε μετωπίζει τὸν ὄνεμον ὅπως μὴ τὰ πτερά του ἀναπτιλωθῶσιν.

Ἐν τοῖς κολιβρίοις ὑπάρχει νομίζομεν μείζων ποικιλία χρώματος ἡ ἐν οἰωνήποτε ἀλλοι εἶδει πτηνῶν. Τὰ χρώματα εἰσὶ λαμπρότατα ἰδιαίτερα ἐπὶ τῶν λεπτῶν πτερῶν τῶν στηθῶν των, σκιάζονται δὲ διὰ τὸν ὠραιότερον τρόπου. Παρατίθεμεν εἰκόνα τινων ἐξ αὐτῶν,

ποικίλων τὸ σχῆμα, καὶ μόνον δροιαζόντων κατὰ τὸ μακρὸν λεπτὸν ῥά

ΑΙ ΕΚ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΑΠΩΛΕΙΑΙ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΙΣ, χλευάζουσα τοὺς πολέμους, οἵτινες γίνονται δῆμεν ἐπὶ φιλανθρώπων σκοποῖς, ὑπολογίζεις ὡς ἔξης τὴν ἀπώλειαν τῶν ψυχῶν, ἵς ἐγένετο παρατιοῦς ὁ τελευταῖος ῥωσσοτούρκικὸς πόλεμος.

Ρώσσοι νεκροὶ καὶ τραυματίαι.....	100,000
Τούρκοι νεκροὶ καὶ τραυματίαι.....	100,000
Βούλγαροι σφαγέντες ὑπὸ τῶν Τούρκων.....	3,000
Τούρκοι σφαγέντες, ἢ ἀποθανόντες ἐκ πείνης καὶ νόσου.....	500,000

Σύνολον θανάτων..... 703,000

Τώρα ὁ τύφος, προστιθησιν ἢ αὐτῆς ἐφημερίς, συμπληροῖ τὸ ἔργον τῶν φιλανθρώπων ἐπωμιδοφόρων. Ἐκ 1500 ἀνθρώπων τὸ φιλανδικὸν σύνταγμα ἀπώλεσεν ἐκ τῆς νόσου ταῦτης 900! Ἡ Φιλιππούπολις, ἀριθμοῦσα πρὶν 40,000 κατοίκων, μόλις περιλαμβάνει νῦν 20,000. Ποία δὲ ὑπῆρξεν ἢ τύχη τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων τῶν Ρώσων στρατιωτῶν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκστρατείας; Ἐκθεσίς τις τοῦ δημαρχείου μικρὰς πόλεως τοῦ κυβερνείου. "Ριάζάμ ἀναφέρει ὅτι αἱ οἰκογένειαι αἱ ὄπωσδην εὐποροῦσαι ἡναγκάσθησαν νὰ πωλήσωσιν εἰς εὐτελεῖς τιμὰς τὰ κτήματά των, ὅπως τραφῶσι καὶ πληρώσωσι τοὺς φόρους" αἱ πενόμεναι ἔζησαν ἐξ ἀρχῆς ἐξ ἐλέους. Κατ' Ιούνιον ὅμως δὲν ὑπῆρχε πλέον κοινωνικὴ διακρίσις. Πάντες ἐστεροῦντο καὶ ἀρτοῦ καὶ ἐνδυμάτων καὶ τὸ δημαρχείον ἡναγκάσθη νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς μᾶλλον κατεπειγούσας ἀνάγκας. Ἀλλὰ ποίᾳ ἦτον ἡ χρηματικὴ αὔτη βοήθεια; Τρία ρούβλια ἐπὶ τρεῖς μῆνας ὑπῆρχαν. ἡ μόνη συνδρομὴ, ἣν ἐλαχεῖς οἰκογένεια συγκειμένη ἐκ μιᾶς γραίας μάρμης, ἐκ τῆς μητρὸς καὶ ἐξ ἐξ τέκνων. Μαντεύει τις πόσαις συμφοραὶ ὑποκύπτονται ὑπὸ τὴν ἀπλῆν ταύτην διήγησιν!

ΠΟΤΙΚΙΔΑ

* * * Τὸ ἀλας πολλὴν ἔχει τὴν ἀξίαν διὰ τὰ ζῶα μεγάλα τεμάχια ἀλατος τέθενται ἔνθα τὰ ζῶα λαμβάνουσι τὴν τροφήν των. Τὸ ήμισυ τῆς τέφρας τοῦ ζωϊκοῦ αἷματος σύγκειται ἐξ ἀλατος, ἀνευ τούτου τὸ αἷμα δὲν δύναται νὰ ἐν φυσικῇ ἢ ὑγιᾳ καταστάσει.

* * * Αναφέρεται περὶ Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ὃτι εὑρισκόμενός ποτε ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ βλέπων μεγάλην συνοδίαν φεναγκρόφων ἐξερχομένων ἐκ τῆς Αἰθιούσης τοῦ Westminister, ἡρώτησε τίνες ἐκεῖνοι ἦσαν. Εἶπε τις ὅτι ἦσαν δικηγόροι. «Δικηγόροι, εἶπεν ὁ Πέτρος, ἐγώ ἔχω μόνον δύο ἐξ αὐτῶν καὶ προτίθεμαι νὰ κρεμάσω τὸν ἐναέριον ἀνδρά ἀμάρτιον ἐπιστρέψω τὸν»!

* * * Η Κωνσταντινούπολις ἐποιορκήθη εἴκοσι καὶ ἐννεάκις ἀπὸ τῆς θεμελιώσεως τῆς τῷ 477 π. Χ., 410 π. Χ., 547 π. Χ., 197 μ. Χ. καὶ ἐν τοῖς ἔτεσι 313, 315, 616, 626, 656, 669, 674, 719, 744, 764, 786, 798, 811, 820, 886, 914, 1048, 1081, 1204, 1261, 1396, 1402, 1414, 1422 καὶ 1463.

* * * Ξε 5095 βιβλίων τῶν δημοσιευθέντων ἐν Ἀγγλίᾳ τῷ 1877, 2046 ἦσαν νέαι ἐνδόσεις παλαιῶν βιβλίων.

* * * Κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Αὐγούστης» ἡ Ρωσία ἐδαπάνησε διὰ τῶν Τούρκων πόλεμου 850,000,000 ρούβλια, "Εχει δὲ εἰς κυκλοφορίαν 1,070,000,000 ρούβλια

χάρτινα ὡν ἡ διαφορὰ πρὸς τὸν χρυσὸν εἶναι 42 τοῖς ἑκατόν.

* * * Ἡ καλλιέργεια τῶν ὄπωρῶν ποιεῖ ταχεῖς πρόδοους ἐν ταῖς Ήνωμ. Πολειτείαις. Κατὰ τὰς τελευταῖς ἐπιστήμονος ἐκθέσεις, ἡ γῆ ἡ εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς βιομηχανίας ἀφιερωμένη ἔχει ἔκτασιν 13,500,000 στρεμμ. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τούτου ἀνθοῦσι 112,000,000 μηλέαι, 28,000,000 ἀπίδαι, 112,270,000 ρόδακινέαι καὶ 141,260,000 κλήματα σταφιλῆς. Σύνολος ἡ ἄκιντα τῶν ὄπωρῶν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ὡρίσται εἰς 128,216,700 δολάρια, ἡτοι τὸ ήμισυ τῆς ἄκιντας τῶν ἐν τῇ χώρᾳ συγκομιζομένων σιτηρῶν.

* * * Πολλαὶ κυρίαι τοῦ Δουβλίνου τῆς Ἰρλανδίας ὠργάνωσαν ἑταίριαν καλουμένην ἡ Πύλη τῆς Φυλακῆς. Αὗται συντωπώσι τοὺς ἀποφυλακίζομένους ἀμά ἐξέλθωσι τῆς φυλακῆς λαλοῦσιν εὐμενῶς πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς προσκαλοῦσιν εἰς μεγάλην αἴθουσάν ἔνθα παρατίθεται, αὐτοὺς γεῦμα καὶ ἔργασια. Μέριστος ἀριθμὸς τῶν ἀτυχῶν τούτων τοσοῦτον εὐηργετήθησαν ὥστε κατέστησαν φιλόποιον καὶ ἐγκρατεῖς πολίται.

* * * Ἡ ἐφημερίς «Νεολόγος τοῦ Ρουέν» ἐδημοσίευσε τὴν ἑκῆς στατιστικὴν, ὅπως ἀποδεῖξῃ πόσον ἐπιζήμιος ἀποδαίνει εἰς τὴν γεωργίαν ἡ καταστροφὴ τῶν φωλεῶν τῶν πτηνῶν. Κατὰ μέσον ὅρον ἐκάστη φωλεὰ περίεχει 5 ὥδα ἢ 5 νεοσσούς. «Ἐκαστος νεοσσού τρώγει καθ' ἐκάστην πεντήκοντα μυίας ἢ ἐτερά ζωῆφια, ἡ κατανάλωσις δὲ τῆς τροφῆς ταῦτης διαρκεῖ ἐπὶ τέσσαρας ἡ πέντε ἑδδομάδας, ὡς ἐκ τούτου ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἐκάστη φωλεά καταστρέψει 7,500 ζωῆφια. Ἐπειδὴ δὲ ἀπεδείχθη ἡδη ὅτι ἐκάστη μυία, μεριοῦσον αὐξήσει, τρώγει καθ' ἐκάστην τοσαῦτα ἀνθρίστανα μυίδας διαρκεῖ ἐπὶ τέσσαρας ἡ πέντε ἑδδομάδας, ὡς ἐκ τούτου ἐντὸς 30 ἡμερῶν καταστρέψει 30 καρπούς, οἱ 7,500, τὰς δηούσας ἡδεις φάγει μία φωλεά, καταστρέψουν 225,000 μῆλα, ἀπίδαι, βοδάκινα ἔτερα. Ιδού ὅποια ζημία προσρχεται ἐκ τῆς καταστροφῆς μιᾶς φωλεᾶς. Νομίζουεν δὲ ὅτι ἡ πάλωσι 225,000 ὄπωρῶν εἶναι τοιαύτη ὥστε ὀφείλει ἐκάστος νὰ ἐπιστήσῃ ἐπ' αὐτῆς σπουδαίως τὴν προσοχὴν τους («Φωνὴ Κερκύρας.»)

ΑΙΝΤΓΜΑ Η

Πίλους ἔχω διάφορους μὲν ἀριθμούς τὸν κάλεις ἔνα "Ινα ἴδη δὲ τί εἶμαι, οὐδεῖσσα με καὶ θά εὑρης εἰκοσιτέσσαρα καὶ χίλια. Ἄν δὲ πάλιν ἐλαττώσῃς ἔνα ἐκ τῶν ἀριθμῶν μου καὶ τὴν θέσιν των ἀλλαζῆς, τότε, βέβαια, θά μ' εύρης, καὶ τῆς ἐποχῆς ὡραίος στολισμός θέ νὰ στο γίνων. "Ἄν με λύσης θά σοι δώσω τὸ φωλιὸν τοῦτο δώρον, ὡς τι ἀνθος, ὡς τι ρόδον, ὅπως τὸ προσφέρης δώρον εἰς φωλιάν τινα κόρην. Εἰς τὰς χειρας σου μὲν ἔχεις καὶ ἀπορεῖς τὶ τάχα εἶμαι! Εἶμαι πράγμα τὸ ὄποιον πάντες μὲν ἐπιθυμοῦσι.

E. Δ. P.

Λύσις Γρίφου 4.

ω—θυν—α—Πρωτη—χ—ωρα
π—ια—ων—da—θ—Αλπεις—τ—ωρα

"Ω. Αθηναὶ πρωτη χώρα!

ποια ὄντα θάλπεις τώρα;

"Ελυσαν δὲ αὐτὸν οἱ κα. Εύσταχος Γ., Φάρος, Ν. Π. Κ. ("Αθηναὶ"), Κ. Ηερ. Θεοχάρης, Η. Ι. Μαλεβίτης, Η. Κ. Βλαχόπουλος, Σ. Β. Νικήτας (Πάτραι), Ι. Κ. Τζάθας ("Γρίφα").

Το τερπνὸν ἄμα καὶ διδακτικὸν δίπλημα ἡ 'Ρόζα, διπερ ὁ καθηγητής κ. Γ. Κωνσταντινίδης μετέφρασε, πωλεῖται ἡδη παρὰ τοῖς βιβλιοπωλαῖς καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Αθηναΐδος ἀντί Δραχμῆς.